

mål om fradrag for dobbelt husførelse, transport m.m. samt kommunal valgret/valgbarhed. Bopælen har endvidere betydning for retten til ydelser efter sygesikringsloven og sygehusloven, og bopælen er afgørende for, hvilken (amts)kommune der har betalingsforpligtelsen. Det er derfor af den største betydning, at registreringen er korrekt, idet der ellers i mange tilfælde vil ske fejlagtige udbetalinger af forskellige ydelser m. m. Den økonomiske betydning af registreringer er medvirkende til, at borgerne ikke altid selv anmelder korrekt adresse. Der kan herom også henvises til den rapport om Kommuneshopping, der i april 1998 blev udgivet af Hvidovre Kommune om et samarbejdsprojekt mellem 8 sjællandske kommuner. I del 1+2, side 95, er opregnet de forhold, der typisk påvirkes ved flytninger. Det anføres i tilslutning hertil, at folkeregistreringen er noget, som nogle borgere har et afslappet forhold til, og at overtrædelse heraf anses ikke som nogen større forbrydelse eller brud på moralbegreber. Endvidere betones det samme sted, at den offentlige administration af enhver form for offentlige ydelser, som udgangspunkt er indrettet i tillid til, at registreringen, som sker i folkeregistret, er korrekt, således at det medfører tab for kommune- og statskasse, hvis registreringen ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Bestemmelserne i stk. 2-3 giver kommunen nogle udvidede beføjelser, der vil kunne sikre, at kommunerne fra private og offentlige myndigheder kan få de oplysninger, som er nødvendige for deres stillingtagen til sager, der giver anledning til tvivl.

Bestemmelsen i stk. 3 indebærer, at offentlige myndigheder uafhængigt af forvaltningslovens videregivelsesregler skal bidrage med oplysninger til brug for fastlæggelse af borgernes korrekte bopæl. Det gælder således også f.eks. Post Danmark, der ikke er omfattet af forvaltningsloven.

Private har kun pligt til at bidrage med oplysninger, i det omfang dette er fastlagt ved lov eller bestemmelser fastsat med hjemmel i lovgivningen. Dette har hidtil kun omfattet den flyttende selv, samt hus- og logiværter, jf. §§ 5 og 6 i folkeregistreringsloven. Da andre private i mange tilfælde vil kunne bidrage med værdifulde oplysninger, har fraværet af en pligt betydet, at sådanne sager i mange tilfælde ikke har kunnet belyses i tilstrækkeligt omfang.

Adgangen til at få afholdt retsligt forhør efter retsplejelovens § 1018 til undersøgelse af personlige forhold af retlig betydning, som foreslås i bestemmelsen i stk. 3, kendes bl. a. fra udlændingelovens § 40, lov om retsikkerhed og administration på det sociale område § 12 og arbejdsskadeforsikringslovens § 21. Den

praktiske betydning af et sådant forhør ligger i, at strafferetsplejens regler om vidnepligt og vidneansvar finder anvendelse. Henvendelse om forhøret skal rettes til byretten i den retskreds, hvor den, der skal afhøres, bor eller opholder sig. Når en sådan mulighed foreslås indført i forbindelse med registreringen af en persons adresse, skyldes det de ofte store økonomiske følgevirkninger, denne registrering kan have.

De oplysninger, der kan belyse en bopælssag, kan bl. a. være oplysning om, hvilken adresse den pågældende har oplyst til andre at bo på. Forbruget af el, vand, varme og gas samt oprettelse af telefon og brug af denne kan også belyse sagen. Kommunens socialforvaltning og skattevæsen vil ligeledes tit have værdifulde oplysninger om den pågældendes opholdssted.

Hvis der er mistanke om, at der er sket en overtrædelse af folkeregistreringslovgivningen, kan kommunen anmelde dette til politiet med henblik på efterforskning af det anmeldte forhold. Derimod kan det ikke forlanges, at politiet deltager i selve fastlæggelsen af en persons bopæl.

Til § 11

De foreslåede bestemmelser i stk. 1 - 3 er udformet ud fra folkeregistreringsbekendtgørelsens § 15, stk. 5, og folkeregistreringscirkulærets § 18, stk. 1 - 3, men indeholder som noget nyt en 14-dages frist, og et krav om skriftlighed, der er en skærpelse af de almindelige regler efter forvaltningsloven.

I forbindelse med behandlingen af sådanne såkaldte tvangsflytningssager skal kommunen følge forvaltningslovens sagsbehandlingsregler, herunder høre sagens parter, som ikke altid alene er den person, hvis adresseregistrering ændres, men også andre som har en væsentlig, individuel interesse i afgørelsen, f. eks. fordi vedkommendes sociale ydelser umiddelbart vil blive forringet ved ændringen. Det følger af forvaltningsloven, at kommunens afgørelse skal begrundes med henvisning til de anvendte retsregler og de kendsgerninger, der er lagt til grund. Endvidere skal der gives klagevejledning.

Indenrigsministeriet bistår i tvangsflytningssager kommunerne med generel rådgivning, men afgør aldrig telefonisk konkrete bopælssager, bl. a. fordi borgeren derved ville berøves en egentlig 2-instansbehandling af sin sag. Kommunerne vil derfor heller aldrig i begrundelsen for en afgørelse kunne henvise til denne telefoniske vejledning.

Bemyndigelsen i stk. 4 er indsat for fortsat administrativt at have mulighed for at fastsætte bestemmelser om kommunens orienteringspligt over for den flytten-